

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
Π Ε Π ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
2014-2020

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής
Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΟΥ
Δ/ΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΤΙΡΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΑΙΘΡΙΩΝ
ΧΩΡΩΝ

ΕΡΓΟ: Ανάπλαση πλατείας 'Γερμανικών' και
δημιουργία παιδικής χαράς προσβάσιμη
για όλους.
ΥΠΟΕΡΓΟ 1º: Ανάπλαση πλατείας 'Γερμανικών' και
δημιουργία παιδικής χαράς προσβάσιμη
για όλους.
Προϋ/σμός : 308.500,00€ (με ΦΠΑ)
Χρημα/τηση : ΕΣΠΑ

ΜΕΛΕΤΗ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ

ΕΚΘΕΣΗ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

Η παρούσα έκθεση αφορά την προσβασιμότητα στα πλαίσια της μελέτης με τίτλο «Ανάπλαση πλατείας 'Γερμανικών' και δημιουργία παιδικής χαράς προσβάσιμη για όλους».

Η μελέτη, συντάχθηκε από την Τεχνική Υπηρεσία, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ισχύουσα νομοθεσία και ειδικότερα στην Οδηγίες Σχεδιασμού ΥΠΕΚΑ & Απόφαση ΥΠΕΚΑ 52907/2009 ΦΕΚ Β' «Ειδικές ρυθμίσεις για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία σε κοινόχρηστους χώρους των οικισμών που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών».

A. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Με τον Ν.4074/2012 (ΦΕΚ 88Α/11.04.2012) «Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες» επικυρώθηκε η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών και το Πρωτόκολλο που τη συνοδεύει, με αποτέλεσμα, μεταξύ άλλων, να θεσμοθετείται και το άρθρο 9 αυτής που αναφέρεται στην Προσβασιμότητα, θέτοντας με ιδιαίτερα σαφή και καθολικό τρόπο τις υποχρεώσεις του κράτους στον τομέα αυτό. Το άρθρο 9 ορίζει:

ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

Άρθρο 9 -Προσβασιμότητα

(Σημείωση: Η επίσημη μετάφραση της Διεθνούς Σύμβασης έγινε από το Υπουργείο Εξωτερικών το έτος 2007.)

1. Προκειμένου να επιτρέψουν στα άτομα με αναπηρίες να ζουν ανεξάρτητα και να συμμετέχουν πλήρως σε όλες τις πτυχές της ζωής, τα Συμβαλλόμενα Κράτη λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα προκειμένου να διασφαλίζουν στα άτομα με αναπηρίες την πρόσβαση, σε ίση βάση με τους άλλους, στο φυσικό περιβάλλον, τα μέσα μεταφοράς, την πληροφορία και τις επικοινωνίες, συμπεριλαμβανομένων και των τεχνολογιών και συστημάτων πληροφορίας και επικοινωνιών και σε άλλες εγκαταστάσεις και υπηρεσίες που είναι ανοικτές ή παρέχονται στο κοινό, τόσο στις αστικές όσο και στις αγροτικές περιοχές. Τα μέτρα αυτά, που θα συμπεριλαμβάνουν τον προσδιορισμό και την εξάλειψη των εμποδίων και κωλυμάτων προσβασιμότητας, θα ισχύουν, μεταξύ άλλων, για:

- α. τα κτίρια, τους δρόμους, τις μεταφορές και λοιπές εσωτερικές και υπαίθριες εγκαταστάσεις, συμπεριλαμβανομένων και των σχολείων, των κατοικιών, των ιατρικών εγκαταστάσεων και των εργασιακών χώρων,
- β. τις πληροφορίες, τις επικοινωνίες και λοιπές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων και των ηλεκτρονικών υπηρεσιών και των υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης.

2. Τα Συμβαλλόμενα Κράτη λαμβάνουν επίσης κατάλληλα μέτρα προκειμένου:

- α. να αναπτύξουν, διαδώσουν και παρακολουθούν την εφαρμογή των ελάχιστων προτύπων και κατευθυντήριων οδηγιών για την προσβασιμότητα των εγκαταστάσεων και των υπηρεσιών που είναι ανοικτές ή παρέχονται στο κοινό,
- β. να διασφαλίζουν ότι οι ιδιωτικοί φορείς, οι οποίοι προσφέρουν εγκαταστάσεις και υπηρεσίες που είναι ανοικτές ή παρέχονται στο κοινό, λαμβάνουν υπόψη τους όλες τις μορφές της προσβασιμότητας για τα άτομα με αναπηρίες,
- γ. να παρέχουν κατάρτιση στους άμεσα ενδιαφερόμενους, σε σχέση με τα ζητήματα προσβασιμότητας που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρίες,
- δ. να παρέχουν, στα κτίρια και τις λοιπές εγκαταστάσεις που είναι ανοικτές στο κοινό, σύστημα σήμανσης σε Μπράιγ και σε ευανάγνωστες και κατανοητές μορφές,
- ε. να παρέχουν μορφές «ζωντανής» βοήθειας και ενδιάμεσων, συμπεριλαμβανομένων των οδηγών, των αναγνώστών και των επαγγελματιών διερμηνέων της νοηματικής γλώσσας,

προκειμένου να διευκολύνουν την προσβασιμότητα στα κτίρια και σε άλλες εγκαταστάσεις που είναι ανοικτές στο κοινό,   στ. να προάγουν άλλες κατάλληλες μορφές βοήθειας και υποστήριξης προς τα άτομα με αναπηρίες, προκειμένου να διασφαλίζουν την πρόσβασή τους στην πληροφορία,   ζ. να προάγουν την πρόσβαση, για τα άτομα με αναπηρίες, στις νέες τεχνολογίες και τα συστήματα πληροφορίας και επικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένου και του Διαδικτύου,   η. να προάγουν το σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την παραγωγή και τη διανομή προσιτών τεχνολογιών και συστημάτων ενημέρωσης και επικοινωνιών σε αρχικό στάδιο, έτσι ώστε αυτές οι τεχνολογίες και συστήματα να καταστούν προσιτές με ελάχιστο κόστος.» [...]

2007, ΟΗΕ, Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία

Στην πράξη, ένα προσβάσιμο περιβάλλον για να εξυπηρετήσει τις ιδιαίτερες ανάγκες όλων και να διασφαλίσει την κατά το δυνατόν αυτόνομη διακίνηση και διαβίωση καθενός, αξιοποιώντας τις δυνατότητες των ατόμων για να αντισταθμίσει τις όποιες αδυναμίες τους, πρέπει π.χ. να:

- Προβλέπει οδεύσεις ελεύθερες από εμπόδια, χωρίς υψομετρικές διαφορές ή με διαφορές γεφυρωμένες με τον κατάλληλο εξοπλισμό, κατάλληλες διαστάσεις ανοιγμάτων και χώρων για τη διευκόλυνση ατόμων με κινητικές αναπηρίες, αλλά και ηλικιωμένων, γυναικών που εγκυμονούν, μεταφορέων ογκωδών αντικειμένων κ.λπ.
- Προβλέπει έντονες χρωματικές αντιθέσεις μεταξύ των διαφόρων στοιχείων και κατάλληλη σήμανση, ηχητική, απτική και οπτική, ώστε να εξυπηρετείται εξίσου το άτομο με προβλήματα όρασης ή ακοής με το άτομο προχωρημένης ηλικίας και κάθε άλλο άτομο.
- Προβλέπει εξοπλισμούς κατάλληλα σχεδιασμένους και «ζωντανή» υποστήριξη ώστε οι προβλεπόμενες υπηρεσίες να μπορούν να χρησιμοποιηθούν από οποιονδήποτε σε ισότιμη βάση.
- Διασφαλίζει υποδομές, υπηρεσίες και αγαθά του αυτού επιπέδου ποιότητας, κατάλληλα σχεδιασμένα, τα οποία θα παρέχει από τα ίδια σημεία σε όλους τους πολίτες χωρίς διακρίσεις στη μεταχείριση.
- Διασφαλίζει την ασφάλεια καθενός σε συνθήκες καθημερινής διαβίωσης και δράσης, αλλά και σε συνθήκες έκτακτης ανάγκης.

Ένα προσβάσιμο περιβάλλον, επίσης, είναι αποδεδειγμένα ένα ασφαλέστερο περιβάλλον. Ας σκεφτούμε εργασιακούς χώρους με ράμπες αντί για σκάλες. Έχει αποδειχθεί ότι σε τέτοιο περιβάλλον τα εργατικά ατυχήματα μειώνονται κατά πολύ. Ας παρατηρήσουμε μια είσοδο κτιρίου που διαθέτει σκάλα και δίπλα της μια ράμπα. Οι περισσότεροι ένοικοι ενστικτωδώς θα χρησιμοποιήσουν τη ράμπα. Γιατί η χρήση της απαιτεί την καταβολή λιγότερης προσπάθειας και είναι ασφαλέστερη.

B. ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ της ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Η πρόταση της μελέτης δεν επιφέρει επεμβάσεις στον ελεύθερο αστικό χώρο που να δημιουργούν εμπόδια στην κίνηση των χρηστών. Αντιθέτως εξασφαλίζει κίνηση που θα γίνεται ανεμπόδιστα από όλους.

Κατά την πρόταση διαμόρφωσης του δημοτικού χώρου στο ΟΤ 302 στην Ν. Ιωνία, λήφθηκε υπόψη η ισχύουσα εθνική νομοθεσία :

1. Την απόφ. Υπ. ΠΕΧΩΔΕ αρ. 52488/16-11-2001 (φεκ 18Β') όπου ορίζεται ότι «όλοι οι κοινόχρηστοι χώροι οικισμών (πλατείες, πεζόδρομοι, πεζοδρόμια κλπ) πρέπει να διαμορφώνονται ή να ανακατασκευάζονται έτσι ώστε να εξασφαλίζεται σε αυτούς η δυνατότητα πρόσβασης των ΑμεΑ.».
2. Τις διατάξεις της υπ' αρ. 52907/2009 απόφασης του Υπουργού ΠΕΚΑ «Ειδικές ρυθμίσεις για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία σε κοινόχρηστους χώρους των οικισμών που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών» (Β' 2621).
3. Τις Οδηγίες Σχεδιασμού «Σχεδιάζοντας για όλους» του Γραφείου Μελετών ΑμεΑ του ΥΠΕΧΩΔΕ, όπως θεσμοθετήθηκαν με το άρθρο 27 του ν. 4067/2012 «Νέος Οικοδομικός Κανονισμός» (Α' 79).
4. Τις διατάξεις της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΕΣΕΔΠ / 65826/699/2020 απόφασης του Υφυπουργού ΠΕΝ «Τεχνικές οδηγίες προσαρμογής υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών για την προσβασιμότητα αυτών σε άτομα με αναπηρία και εμποδιζόμενα άτομα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία» (Β' 2998).
5. Την απόφαση Αριθμ. οικ. ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/99709/796 9φεκ 5045/Β/01-11-2021 Τεχνικές Προδιαγραφές Μελέτης Προσβασιμότητας.

Κατά τη σύνταξη της αρχιτεκτονικής μελέτης για την διαμόρφωση της πλατείας και τις νέες χρήσεις αυτής προβλέφθηκε η επίλυση των λειτουργικών, τεχνικών και μορφολογικών αντικειμένων του έργου, ώστε να διασφαλίζεται η οριζόντια και κατακόρυφη, ανεμπόδιστη, αυτόνομη και ασφαλής διακίνηση ατόμων σε αναπηρικό αμαξίδιο και γενικότερα ατόμων με αναπηρία ή/και εμποδιζόμενων ατόμων κάθε κατηγορίας στον υπαίθριο δημόσιο κοινόχρηστο χώρο.

Οι παραπάνω πληροφορίες, συμπεριλαμβάνονται επίσης στην αρχιτεκτονική μελέτη και στην τεχνική έκθεση του συνόλου της μελέτης του έργου.

1. Πλάτος πεζοδρομίων.

Η πρόταση διαμόρφωσης αφορά τα πεζοδρόμια στις τέσσερις πλευρές του Ο.Τ. 302 στην Ν. Ιωνία καθώς και τη διαμόρφωση του ελεύθερου χώρου – πλατεία, ανάμεσα στις οδούς Εφραιμίδου, Εγγλεζονησίου & Δορυλαίου.

Το πλάτος των πεζοδρομίων δεν είναι σταθερό. Είναι σε κάθε περίπτωση ίσο και μεγαλύτερο του ελάχιστου επιτρεπόμενου.

Προβλέπεται ζώνη 0,35μ. για πινακίδες κλπ, 1,50μ. τουλάχιστον ελεύθερη ζώνη όδευσης πεζών. Δεν υπάρχουν αρχιτεκτονικές προεξοχές.

- Οδός Εφραιμίδου, με πλάτος οδοστρώματος 5,25μ – 7,90μ., πλάτος πεζοδρομίου 1,75μ., 2,80μ. και μεγαλύτερο.
  - Οδός Καισαρείας, με πλάτος οδοστρώματος 5,25μ., πλάτος πεζοδρομίου 1,5μ έως 4,50μ.

- Οδός Δορυλαίου, με πλάτος οδοστρώματος 6,20μ, πλάτος πεζοδρομίου 1,75μ, 2,50μ & 4,50μ.
- Οδός Εγγλεζονησίου, με πλάτος οδοστρώματος 7,25μ, πλάτος πεζοδρομίου 1,60μ. και μεγαλύτερο.

Το ελεύθερο ύψος όδευσης είναι 2.20μ.

Στα παραπάνω πεζοδρόμια, προβλέπεται οδηγός όδευσης τυφλών, πλάτους 0,40μ. διαφορετικής υψής και χρώματος από την πλακόστρωση του πεζοδρομίου, εντός της ελεύθερης ζώνης όδευσης.

Όδευση τυφλών προβλέπεται και εγκάρσια της διαμόρφωσης της πλατείας προς την νέα παιδική χαρά και το υφιστάμενο ανοιχτό γήπεδο καλαθοσφαίρισης. Τηρούνται όλες οι προδιαγραφές, ελεύθερης ζώνης, ύψους, υλικών, όπως και παραπάνω.

2. Το ύψος και κλίση πεζοδρομίου, πλατείας.

Το ύψος του κρασπέδου θα είναι έως 10εκ.

Η κλίση της πλατείας – πεζοδρομίου (εγκάρσια κλίση πεζοδρομίου) θα είναι 1,5-2% από το κέντρο της διαμόρφωσης προς τους δρόμους για την απορροή των υδάτων.

Η κλίση του πεζοδρομίου κατά μήκος (αξονική κλίση) είναι μικρή και ακολουθεί την υφιστάμενη διαμόρφωση των οδών. Η πλατεία είναι επίπεδη, χωρίς υψομετρικές διαφορές.

3. Δάπεδο πεζοδρομίου, πλατείας.

Προβλέπεται η επίστρωση με αντισιδηρή δομικά υλικά (πλάκες τσιμέντου, χυτό βοτσαλωτό δάπεδο, αντισιδηρό σκυρόδεμα, πλάκες Πηλίου) Δεν θα υπάρχουν φραγμοί και εμπόδια, ή εξάρσεις, στο δάπεδο.

Τα υλικά κατασκευής του δαπέδου θα εξασφαλίζουν αντισιδηρότητα, ομοιογένεια, σταθερότητα, αντοχή στην χρήση και τις καιρικές συνθήκες, μικρή αντανάκλαστικότητα και ευκολία στον καθαρισμό και την συντήρηση τόσο σε συνήθεις συνθήκες χρήσης όσο και σε εξαιρετικές καιρικές συνθήκες (πχ βροχή, χιόνι, παγετός κλπ).

4. Αστικός εξοπλισμός – Εμπόδια- φύτευση.

Τα στοιχεία του αστικού εξοπλισμού όπως δοχεία απορριμμάτων, ποδηλατοστάτες, καθιστικά κλπ. θα τοποθετηθούν με κατάλληλο τρόπο ώστε αφενός να είναι ανιχνεύσιμα από το μπαστούνι των τυφλών, αφετέρου δε να είναι προσιτά και χρησιμοποιήσιμα από χρήστες αμαξιδίων ή άτομα μικρού ύψους. Τα τμήματα χειρισμού τους θα βρίσκονται τοποθετημένα σε μία ζώνη υψών μεταξύ 0.90 και 1.20μ από το δάπεδο.

Τα φωτιστικά, δένδρα, καλαθάκια, πινακίδες σήμανσης και καθιστικά προβλέπονται να τοποθετηθούν εκτός ελεύθερης ζώνης όδευσης. Θα εκφράζονται με σαφήνεια και χρώμα. Θα είναι ανιχνεύσιμα από το μπαστούνι των τυφλών και θα είναι προσιτά από χρήστες αμαξιδίων ή άτομα μικρού ύψους.

Η προβλεπόμενη φύτευση, εντός της διαμόρφωσης της πλατείας, είναι εκτός του ελεύθερου χώρου όδευσης των πεζοδρομίων. Οι λάκκοι των δένδρων/παρτεριών οροθετούνται με περίζωμα (σοβατεπί) ύψους δέκα εκατοστών (0,10 μ.).

Η παιδική χαρά κατασκευάζεται με τρόπο ώστε να μπορούν όλα τα παιδιά να παίξουν χωρίς διακρίσεις και αποκλεισμούς.

5. Κάλυψη υψομετρικών διαφορών.

Για την κάλυψη των υψομετρικών αναγκών στην πλατεία διαμορφώνονται ράμπες, με χειρολησθήρες. Η κλίση των ραμπών είναι μικρότερη ή ίση με 5% και πλάτος ίσο και μεγαλύτερο 1μ. Προβλέπεται ράμπα εισόδου στο κτήριο ΚΔΑΠ ΑμεΑ επί της οδού Καισαρείας, μια στην πλατεία από την οδό Εφραιμίδου προς το την είσοδο του γηπέδου και μια ράμπα στο εσωτερικό της πλατείας, στο πίσω μέρος του ΚΔΑΠ ΑμεΑ ώστε να εξυπηρετήσει την κίνηση προς την παιδική χαρά.

Προτείνονται διαμορφώσεις σκαφών πλάτους 1.50μ σε κατάλληλες θέσεις της πλατείας – πεζοδρομίων, για τη σύνδεση της στάθμης του πεζοδρομίου με την στάθμη του οδοστρώματος.

Οι σκάφες θα είναι συνδεδεμένες και κατάλληλα διαμορφωμένες, με την όδευση τυφλών. (αποφ. 52907/2009 φεκ 2621/β'31-12-2009).

6. Διαμόρφωση θέσεων στάθμευσης.

Προτείνονται θέσεις στάθμευσης αυτοκινήτων ΙΧ καθώς και μικρών λεωφορείων, διαστάσεων πλάτους 2,00μ, 2,50μ, και 5,50μ, ώστε να καλύπτονται οι ανάγκες όλων.

Υπάρχει πρόβλεψη ειδικών θέσεων για τα οχήματα των ατόμων με αναπηρία, βάσει των διατάξεων της υπ' αρ. 52907/ 2009 (Β' 2621) υπουργικής απόφασης του Υπουργού ΠΕΚΑ, με σύνδεση με ράμπα κατάλληλων προδιαγραφών της στάθμης του χώρου στάθμευσης με το παρακείμενο πεζοδρόμιο, και πρόβλεψη σήμανσης των ειδικών θέσεων στάθμευσης επί εδάφους και επί στύλου με το Διεθνές Σύμβολο Πρόσβασης.

Συνημμένο της παρούσας έκθεσης είναι το Σχέδιο γενικής διάταξης του συνόλου του χώρου σε κλίμακα 1:200, όπου εμφανίζονται

- όλα τα προτεινόμενα στοιχεία διαμόρφωσης και αστικού εξοπλισμού (μόνιμου και κινητού) για την εξασφάλιση προσβασιμότητας.
- -Διάγραμμα κινήσεων οχημάτων, ποδηλάτων, οχημάτων μικροκινητικότητας καθώς και πεζών και ειδικότερα ατόμων με αναπηρία και εμποδιζόμενων ατόμων, σε κλίμακα κατάλληλη.

ΜΕΛΕΤΗΤΡΙΑ

ΕΛΕΓΧΟΣ

ΘΕΩΡΗΣΗ

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΜ.
ΚΤΙΡΙΩΝ & ΥΠΑΙΘΡΙΩΝ
ΧΩΡΩΝ

Η ΑΝΑΠΛ. ΠΡΟΪΣΤ. Δ/ΝΣΗΣ
ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Α. ΚΑΛΦΟΠΟΥΛΟΥ

ΙΩΝΝΗΣ ΑΡΕΘΑΣ

ΕΛΕΝΗ ΠΡΟΒΙΑ

ΔΙΠΛ. ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ
ΜΗΧ.

ΔΙΠΛ. ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧ

ΔΙΠΛ. ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧ